

Materiály na rokovanie HSR SR
Dňa 18. augusta 2014

č. 2)

Stanovisko
k Návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov

Všeobecne k návrhu:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov predkladá Štatistický úrad Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) na legislatívne prerokovanie na základe úlohy vyplývajúcej z Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2014 s cieľom najmä integrovať do zákona požiadavky Kódexu postupov pre európsku štatistiku, vytvoriť právny rámec pre podstatnú elektronizáciu komunikácie úradu so spravodajskými jednotkami a vytvoriť potrebné podmienky na zníženie zaťaženia podnikateľských subjektov realizovaním zámerov úradu v oblasti využívania administratívnych zdrojov údajov.

V súlade s právom EÚ návrh vymedzuje národný štatistický systém kritériom účasti na plnení úloh Európskeho štatistického programu a Programu štátnych štatistických zisťovaní. Fungovanie národného štatistického systému, ktorého súčasťou sú úrad, ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, si vyžaduje usporiadané pôsobenie jeho zložiek v oblasti štatistiky a zvlášť voči orgánom EÚ. Jeho koordinácia pripadá úradu ako ústrednému orgánu štátnej správy pre oblasť štatistiky a navrhuje sa jej zakotvenie ako právomoci úradu. Funkčná jednotka národného štatistického systému sa opiera o profesionálne a kompatibilné postupy a metódy používané orgánmi verejnej moci aj mimo jeho rámca. Preto sa zakotvuje nová povinnosť úradu poskytnúť na požiadanie metodickú pomoc širokému okruhu subjektov vo veciach štatistiky. Predpokladá sa, že to povedie k väčšej využiteľnosti tzv. administratívnych zdrojov údajov. Údaje, ktoré pôvodne nie sú získavané pre potreby štátnej štatistiky, predstavujú stále významnejší zdroj pre tvorbu štatistických údajov a ich využívanie šetrí verejné prostriedky a znižuje záťaž spravodajských jednotiek. Súčasne významne prispieva k realizácii princípu „jedenkrát a dost“ pri poskytovaní údajov občanmi v rámci verejnej správy, aby poskytnuté údaje občanmi mohli byť využité aj na štatistické účely. Využiteľnosť administratívnych zdrojov údajov na štatistické účely však predpokladá, že sú zostavené metodikou, ktorá zaručí ich kvalitu a kompatibilitu s inými štatistickými údajmi. Preto sa navrhuje výslovne zakotviť možnosť zhromažďovať údaje a vykonávať štatistické zisťovania aj mimo programu štátnych štatistických zisťovaní, ale súčasne sa ukladá povinnosť pri nich používať metodiku a štatistické klasifikácie a číselníky, ktoré umožnia ich priamu využiteľnosť, ak ich tvorca úrad upozornil, že údaje budú využité ako administratívny zdroj údajov.

Návrhom novely zákona sa vytvárajú legislatívne podmienky pre podstatnú elektronizáciu komunikácie úradu so spravodajskými jednotkami preto, aby si právnické osoby a fyzické osoby v stále väčšej miere plnili svoje povinnosti voči úradu elektronicky, čo bude mať pozitívny vplyv na informatizáciu spoločnosti. Návrhom novely zákona sa odstraňujú niektoré legislatívno-technické nedostatky v platnej úprave zákona týkajúce sa formulačných nepresností a nesprávneho aplikačného výkladu.

K návrhu novely sa nevypracúva Tabuľka zhody. Otázku zhody návrhu novely zákona so záväznými štatistickými právnymi aktmi EÚ detailne odôvodňuje obsah a rozsah Doložky zlučiteľnosti.

Návrh novely zákona bol predložený na vnútrorezortné pripomienkové konanie a predbežným pripomienkovým konaním prešiel s pripomienkami. Pripomienky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva financií Slovenskej republiky boli akceptované a zapracované do doložky vybraných vplyvov. Návrh novely zákona nemá byť predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania. V rámci medzirezortného pripomienkového konania bolo uplatnených deväť zásadných pripomienok, z ktorých sedem bolo akceptovaných a v dvoch prípadoch pripomienkujúci ustúpili v rámci rozporového konania od zásadných pripomienok. Odporúčajúce pripomienky boli akceptované buď v uplatnenom rozsahu alebo čiastočne alebo v prípade, že išli nad rámec návrhu novely zákona alebo boli v rozpore s Legislatívnymi pravidlami vlády Slovenskej republiky, akceptované neboli.

Vyhodnotenie medzirezortného pripomienkového konania tvorí súčasť predkladaného materiálu.

Návrh novely zákona sa na rokovanie Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky a Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky predkladá bez rozporu.

Prijatie navrhovaného zákona nebude mať vplyv na životné prostredie a nebude mať ani žiadne sociálne vplyvy. Bude mať pozitívny vplyv na informatizáciu spoločnosti. Pozitívny vplyv návrhu na informatizáciu spoločnosti predstavuje, podľa kritérií stanovenej metodiky, zavedenie novej informačnej elektronickej služby, zverejňovanie zoznamu ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy tvoriacich spolu s úradom národný štatistický systém na webovom sídle úradu. Návrh však prispieva k informatizácii spoločnosti hlavne zavedením povinnej elektronickej komunikácie veľkej časti spravodajských jednotiek s úradom. V súčasnosti je úrad schopný prijímať údaje od všetkých spravodajských jednotiek elektronicke, ale táto jeho spôsobilosť sa využíva len na 29 %. Od návrhu sa očakáva podstatné zvýšenie tohto podielu, a tým i rozvoj elektronickej komunikácie. Prijatie navrhovaného zákona bude mať negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, čo spočíva v odstránení možnosti výberu medzi elektronicou a „listinnou“ komunikáciou s úradom pre väčšinu podnikateľských subjektov (všetky právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia, ktorí majú aspoň jedného zamestnanca cca 286 200 subjektov), ktoré si budú musieť plniť povinnosti spravodajských jednotiek len vyplnením on – line formulára (cca 42 500 subjektov oslovených v rôznej periodicite ročne ako respondentov ŠÚ SR). Úrad využíva technológiu, ktorá na strane spravodajskej jednotky vyžaduje len bežný prístup na internet bez zaručeného elektronickeho podpisu. Spravodajským jednotkám teda nevzniknú spomenutiahodné náklady, lebo internet je všeobecne prístupný. Negatívny vplyv na podnikateľské prostredie je teda len formálny a spočíva v rozvoji elektronickej komunikácie. Možno predpokladať, že v horizonte niekoľkých rokov sa bude s orgánmi verejnej moci komunikovať hlavne elektronicke.

Návrh nevyvolá požiadavky na štátny rozpočet, lebo úrad musí byť, a už v súčasnosti je, schopný prijať od každej spravodajskej jednotky údaje v elektronickej podobe. Prijímanie údajov na papierových formulároch od väčšieho počtu spravodajských jednotiek nie je efektívne tak pre spravodajské jednotky, ako aj pre úrad. Predkladaný materiál nebude mať vplyv na rozpočet obcí a rozpočet VÚC.

V rámci predbežného pripomienkového konania Ministerstvo financií Slovenskej republiky svojim listom č. MF/15860/2014-411 z 3. 6. 2014 zobralo na vedomie návrh novely zákona s tým, že návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet verejnej správy.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a s právnymi predpismi Európskej únie.

Stanovisko AZZZ SR :

AZZZ SR berie predložený materiál na vedomie.

Záver :

AZZZ SR odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.